

Ο πρόεδρος της ΟΕΒ Χρίστος Μιχαηλίδης για τις επιχειρήσεις, τις μεταρρυθμίσεις και τις φοροελαφρύνσεις Στοίχημα ο ψηφιακός μετασχηματισμός

Του Αδάμου Αδάμου

Εναν μήνα, περίπου, πριν παρ-
δώσει την προεδρία της Ομο-
σπονδίας Εργοδοτών και Βιομη-
χάνων ο Χρίστος Μιχαηλίδης μι-
λά στον "Π" για τις νέες προκλήσεις των
επιχειρήσεων αλλά και του δημόσιου το-
μέα καθώς και για την ανάγκη αλλαγών
στη βαριά βιομηχανία του τόπου, τον
τουρισμό. Επαναλαμβάνει την αντίθεση
της ΟΕΒ σε νομοθετικές παρεμβάσεις
όσον αφορά την καθέρωση κατώτατου
μισθού, αφού όπως υποστηρίζει μια τέ-
τοια εξέλιξη θα δυσχεραίνει τις προ-
σπάθειες για περαιτέρω μείωση της ανεργ-
σίας και εξηγεί γιατί κατά την άποψή του
είναι αναγκαίες οι φοροελαφρύνσεις
προς τις επιχειρήσεις.

Ποια είναι κατά την άποψή σας η με-
γαλύτερη πρόκληση που αντιμετωπίζουν
σήμερα οι επιχειρήσεις της Κύπρου;

Θεωρώ ότι αυτή τη στιγμή οι κυπριακές
επιχειρήσεις βρίσκονται ενώπιον αρκετών
προκλήσεων, ώστε να μπορέσουν να δια-
χειριστούν τη μετά την κρίση εποχή, την
εξοδο της χώρας από το μνημόνιο και τις
νέες ευκαιρίες που δημιουργούνται για την
κυπριακή οικονομία. Οστόσο, εάν πρό-
κειται να ιεραρχίσω βάσει σημαντικότητας
μία πρόκληση θα έλεγα πως, εκτός του
χρηματοοικονομικού τομέα, αυτή είναι ο
ψηφιακός μετασχηματισμός των κυπρια-
κών επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως μεγέθους.
Πρόκειται για ένα θέμα για το οποίο η ΟΕΒ
προσπαθεί και ανέλαβε πρωτοβουλίες,
με πιο πρόσφατο τη διενέργεια έρευνας
που αφορά τον ψηφιακό μετασχηματισμό
των κυπριακών επιχειρήσεων.

Συχνά ο επιχειρηματικός κόσμος κα-
λεί την πολιτεία να εφαρμόσει μεταρ-
ρυθμίσεις. Εάν είχατε την ευχέρεια να
επιλέξετε μία μεταρρύθμιση που θα εφαρ-
μοζόταν αμέσως ποια θα ήταν αυτή;

Κατ' αρχάς, θέλω να εξηγήσω ότι οι
διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις μπορούν
να ενισχύσουν την αύξηση του ΑΕΠ μιας
χώρας, δηλαδή τον πλούτο τον οποίο
παράγει, και να αναβαθμίσουν το βιο-
τικό επίπεδο των κατοίκων της, καθώς
επίσης τις συνθήκες ζωής τους. Αυτό
είναι ένα δεδομένο το οποίο θα πρέ-
πει να έχουμε υπόψη μας. Σωφώς η Κύ-
προς αυτή τη στιγμή έχει ανάγκη από
δραστικές μεταρρυθμίσεις σε πολλούς
τομείς, ωστόσο θα αναφερθώ στην ου-
σιαστικότερη που ναί, εάν είχα την ευ-
χέρεια να επιλέξω για άμεση εφαρμο-
γή, θα ήταν αυτή που αφορά τον δη-
μόσιο τομέα. Πρόκειται για μια μεταρ-
ρύθμιση ενός τομέα που είμαι σίγου-
ρος ότι όχι μόνο οι επιχειρήσεις, αλλά
όλοι οι πολίτες του κράτους μας επι-
θυμούν να δουν να πραγματοποιείται.
Αυτή αφορά τον ψηφιακό μετασχημα-
τισμό, την αλλαγή νοοτροπίας, αλλα-
γή συστημάτων και αύξηση της παρα-
γωγικότητας, αξιολόγηση προσωπικού
και πολλά άλλα.

Στον τουρισμό ποια στροφή πιστεύ-
ετε πρέπει να κάνουμε ως Κύπρος;

Ο τουρισμός μας έδειξε για άλλη μια
φορά ότι είναι η ατμομηχανή της κυ-

«Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις μπορούν να ενισχύσουν την αύξηση του ΑΕΠ μιας χώρας, δηλαδή τον πλούτο τον οποίο παράγει, και να αναβαθμίσουν το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων της, καθώς επίσης τις συνθήκες ζωής τους», δηλώνει ο πρόεδρος της ΟΕΒ.

«Πρέπει να
προτάξουμε
το μοντέλο του
premium τουρισμού,
που σημαίνει
ποιοτικότερους
τουρίστες, δηλαδή
περισσότερα έσοδα
έναντι αριθμών»

πριακής οικονομίας. Στρατηγικά θα
πρέπει στον μέγιστο δυνατό βαθμό να
διαφοροποιηθούμε από τον ανταγω-
νισμό, να προτάξουμε το μοντέλο του
premium τουρισμού, που σημαίνει ποι-
οτικότερους τουρίστες, δηλαδή περισ-
σότερα έσοδα έναντι αριθμών και να
πετύχουμε τη συγκράτηση της εποχικό-
τητας. Αυτό θα το πετύχουμε, μεταξύ
άλλων, με τη διευρύνση της ικανοποί-
ησης και κυρίως της εμπειρίας του του-
ρίστα, την περαιτέρω αξιοποίηση του
εναλλακτικού τουρισμού (για παρά-
δειγμα: πολιτιστικός, αθλητικός, πο-
δηλατικός, ναυτικός τουρισμός), τη
βελτίωση / διευρύνση του τουριστικού
προϊόντος και υποδομών και αεροπο-
ρικής σύνδεσης, αποτελεσματικότερο
marketing, περισσότερη χρήση του
digital marketing, δημιουργία brand
ambassadors και άλλα. Καθοριστικές
σημασίες είναι η αποτελεσματική ορ-
γάνωση του νέου υφυπουργείου και η
εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής
για τον τουρισμό. Έχουμε μια πανέ-
μορφη χώρα με πολλά ιδιαίτερα χα-
ρακτηριστικά προς αξιοποίηση, και με
τις σωστές ενέργειες θα μπορέσουμε
να την καθιερώσουμε ως έναν ολό-
χρονο προορισμό.

Η πράσινη γραμμή

Σε σχετικό πρόσφατο παρέμβαση της
η ΟΕΒ ζήτησε να γίνει προσπάθεια να
αλλαγές στον κανονισμό για την πρά-
σινη γραμμή, αφού όπως υποστηρίχτε οι
επιχειρήσεις στις ελεύθερες περιοχές
αντιμετωπίζουν αδύνατο ανταγωνισμό
από τα κατεχόμενα. Υπήρξε καθόλου
εξελίξεις γύρω από το θέμα με δεδομέ-
νο ότι το σχετικό αίτημα υποβλήθηκε
με τη μορφή υπομνήματος στο Υπουρ-
γείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας
και Τουρισμού;

Δεν υπήρξε κάποια εξέλιξη για το θέ-
μα, ωστόσο θέλω να υπενθυμίσω, με την
ευκαιρία που μου δίνετε, ότι ως ΟΕΒ επι-
θυμούμε να υπάρχει ισότιμη μεταχείρι-
ση μεταξύ των προϊόντων που προέ-
χονται από τα κατεχόμενα με τα προϊό-
ντα στις ελεύθερες περιοχές. Δηλαδή,
να γίνονται σωστοί έλεγχοι στα σημεία
διέλευσης και να διασφαλίζεται ότι τα
προϊόντα από τα κατεχόμενα πληρούν
τις συνθήκες ασφαλείας, ποιότητας και
υγιεινής, όπως συμβαίνει με τα προϊόντα
από τις ελεύθερες περιοχές.

Βρίσκεστε στο πηδάλιο της ΟΕΒ από
το 2014. Ποια κατά την άποψή σας ήταν
η μεγαλύτερη πρόκληση που αντιμε-

«Με το καλημέρα του
2019 η αύξηση των
εισφορών στο Ταμείο
Κοινωνικών
Ασφαλίσεων και η
έναρξη καταβολής
εισφορών για το
Γενικό Σχέδιο Υγείας
αναμένεται να
αυξήσουν και το
κόστος των
επιχειρήσεων που
αυτό μεταφράζεται σε
μείωση της
ανταγωνιστικότητάς
τους, με αλυσιδωτές
επιπτώσεις στην
κυπριακή οικονομία»

πίσατε ως πρόεδρος της ομοσπονδίας
και ποιο θεωρείτε πως ήταν το μεγαλύ-
τερο επίτευγμά σας;

Το ως επί το πλείον η αποτελεσμα-
τική αναδιάρθρωση και μεγιστοποίηση
της αποτελεσματικότητας της ΟΕΒ και
του έργου που επιτελεί, προσαρμοζό-
ντας την στις αυξημένες απαιτήσεις του
επιχειρηματικού κόσμου. Αυξήσαμε και
αναβαθμίσαμε προσωπικό, δημιουργή-
σαμε νέα τμήματα, διευρύνουμε το διοι-
κητικό συμβούλιο για πλήρη αντιπρο-
σώπηση όλων των κλάδων της οίκο-
νομίας, δημιουργήσαμε θεματικές επι-
τροπές που παράγουν λύσεις και ειση-
γήσεις προς το κράτος και τις επιχειρή-
σεις. Η μεγαλύτερη πρόκληση, σωφω-
λώς, ήταν η αντιμετώπιση της σωφω-
ρημένων που επέφερε η κρίση. Σωφω-
λογικά με άλλους φορείς και το κράτος
νομίζω τα καταφέραμε.

Η αποχώρησή σας από την προεδρία
της ΟΕΒ σημαίνει ότι αποχωρείτε και από
το κοινό του τόπου;

Ασχολούμαι με τα κοινά για σχεδόν
30 χρόνια, συνεπώς δύσκολα ξεκόβεις.
Όχι, θα συνεχίσω από όπου μου ζητη-
θεί ή χρειαστεί, φτάνει να είναι για το
καλό του τόπου.

Δεν συμφωνούμε με νομοθετική εφαρμογή κατώτατου μισθού

Κάποια κόμματα πιέζουν για την καθέρωση ενός
ενιαίου κατώτατου μισθού, ενώ και η υπουργός
Εργασίας θεωρεί αναγκαίο τον εθνικό κατώτατο
μισθό μίας όμως υπάρχουν συνθήκες πλήρους
απασχόλησης. Ποια η δική σας άποψη για το θέμα;

Η νομοθετική εφαρμογή κατώτατου μισθού
στην Κύπρο βρίσκει την ΟΕΒ αντίθετη. Πιστεύ-
ουμε ότι σε μια ελεύθερη αγορά απασχόλησης
ο μισθός πρέπει να ορίζονται σύμφωνα με τις
ανάγκες της αγοράς, της επιχείρησης, καθώς
επίσης το προφίλ του κάθε εργαζομένου. Παράλ-
ληλα, πεποίθησή μας είναι ότι η διά νόμου επι-
βολή κατώτατου μισθού αναμένεται να μειώσει

την ισχύ των συλλογικών συμβάσεων που υφι-
στανται στην κυπριακή αγορά εργασίας και ακό-
μη θα επηρεάσει τις προσπάθειες για περαι-
τέρω μείωση της ανεργίας.

Με αφορμή την επικείμενη αύξηση των εισφο-
ρών στο ΤΚΑ αλλά και την επιβολή εισφορών για
το ΓεΣΥ η ΟΕΒ ζήτησε από την κυβέρνηση φορο-
ελαφρύνσεις. Θεωρείτε ακόμα αναγκαίο να κα-
νονοηθεί το συγκεκριμένο αίτημα και γιατί;

Σωφώς, η παραχώρηση φοροελαφρύνσεων
προς τις επιχειρήσεις είναι ένα αίτημά μας που
εξακολουθεί να είναι σε ισχύ. Για ποιο λόγο;

Γιατί με το καλημέρα του 2019 η αύξηση των ει-
σφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων
και η έναρξη καταβολής εισφορών για το Γενι-
κό Σχέδιο Υγείας αναμένεται να αυξήσουν και
το κόστος των επιχειρήσεων, που αυτό μετα-
φράζεται σε μείωση της ανταγωνιστικότητάς
τους με αλυσιδωτές επιπτώσεις στην κυπριακή
οικονομία. Να μου επιτρέψετε να αναφέρω τις
φοροελαφρύνσεις τις οποίες ζητάμε από την
κυβέρνηση. Το πρώτο αφορά την κατάργηση
της εργοδοτικής εισφοράς στο Ταμείο Κοινο-
νικής Συνοχής ύψους 2%, καθώς η εν λόγω ει-
σφορά επιβαρύνει άμεσα το μισθολογικό κό-

στος και καταλήγει στο πάγιο ταμείο της Δη-
μοκρατίας. Το δεύτερο που ζητήσαμε είναι η
εισφορά εργοδοτών στα Ταμεία Πλεονάζοντος
Προσωπικού και Προστασίας Δικαιωμάτων των
Εργοδοτούμενων σε περίπτωση Αφερεγγυότη-
τας του Εργοδότη, από 1,2% να πάει στο 0,6%
αφού τα δύο ταμεία είναι οικονομικά εύρωστα
και διασφαλισμένα, έναντι μελλοντικών απαι-
τήσεων με αποθεματικό το οποίο ξεπερνά τα
540 εκατ. ευρώ. Τρίτο, ζητήσαμε τη σταδιακή
επιναφορά του εταιρικού φορολογικού συντε-
λεστή στο 10%, δηλαδή στο ύψος που βρισκόταν
πριν από την κρίση.